

IZVJEŠTAJ O REZULTATIMA MJERENJA ZAGAĐENOSTI ZRAKA U ZENICI ZA OKTOBAR 2021. GODINE (Izveštaj sa automatskih stacionarnih mjernih stanica)

1. GRANIČNE VRIJEDNOSTI ZAGAĐUJUĆIH MATERIJA

Izmjerene koncentracije zagađujućih materija upoređuju se sa graničnim i alarmnim vrijednostima koje su date u Pravilniku o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka („Sl. novine FBiH“, br. 01/12):

- Granična vrijednost za dnevne prosjeke koncentracije sumpornog dioksida (SO₂) iznosi 125 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračna više od 3 puta (ukupno 3 dana) u jednoj kalendarskoj godini;
- Granična vrijednost u 2021. godini za dnevne prosjeke koncentracija lebdećih čestica PM₁₀ iznosi 50 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračena više od 35 puta (ukupno 35 dana) u jednoj kalendarskoj godini;
- Granična vrijednost u 2021. godini za satne prosjeke koncentracija sumpornog dioksida u zraku iznosi 350 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračena više od 24 puta (ukupno 24 sata) u jednoj kalendarskoj godini;
- Granična vrijednost u 2021. godini za satne prosjeke koncentracija NO₂ u zraku iznosi 200 µg/m³. Ne smije biti prekoračena više od 18 puta (ukupno 18 sati) u jednoj kalendarskoj godini. Granična vrijednost za satne prosjeke koncentracije NO₂ iznosi 200 µg/m³, a granična vrijednost za dnevne prosjeke koncentracije NO₂ iznosi 85 µg/m³;
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za satne prosjeke koncentracija sumpornog dioksida (SO₂) u zraku iznosi 500 µg/m³. Navedena vrijednost mora biti prekoračena u najmanje tri uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km², ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja.
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za srednje dnevnih koncentracija lebdećih čestica PM₁₀ iznad vrijednosti 150 µg/m³, a prag uzbune čija je vrijednost 300 µg/m³.
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za satne prosjeke koncentracija azotnog dioksida (NO₂) u zraku iznosi 400 µg/m³. Navedena vrijednost mora biti prekoračena u najmanje tri uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km², ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja.

2. REZULTATI MJERENJA ZAGAĐENOSTI ZRAKA

U narednim tabelama dat je pregled pokazatelja zagađenosti zraka u Zenici na osnovu rezultata provedenih mjerenja u oktobru 2021. godine.

Tabela 1. Zagađenost zraka sumpornim dioksidom (SO₂) u Zenici u mjesecu oktobru 2021. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	CENTAR	RADAKOVO	TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	743	740	741
Maksimalni satni prosjek (µg/m ³)	692,5	627,0	552,0
Broj prekoračenja praga „UZBUNE“ (SO ₂ >500 µg/m ³ tri ili više sati uzastopno)	0	0	0
Broj prekoračenja granične vrijednosti za satni prosjek (>350 µg/m ³)	15	3	20
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	31	31	31
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	208,5	184,7	150,4
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (SO ₂ >125 µg/m ³)	10	3	4

Tabela 2. Zagađenost zraka lebdećim česticama PM₁₀ u Zenici u mjesecu oktobru 2021. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	CENTAR	RADAKOVO	TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	698	741	743
Maksimalna satna vrijednost (µg/m ³)	235,0	315,2	356,5
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	27	30	30
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	128,0	138,6	166,1
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (PM ₁₀ >50 µg/m ³)	10	15	18

Napomena: U propisima nije definisana granična vrijednost za satni prosjek koncentracija lebdećih čestica PM₁₀.

Tabela 3. Zagađenost zraka azotnim dioksidom (NO₂) u Zenici u mjesecu oktobru 2021. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	CENTAR	RADAKOVO	TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	743	x	x
Maksimalni satni prosjek (µg/m ³)	117,9	x	x
Broj prekoračenja praga „UZBUNE“ (NO ₂ > 400 µg/m ³ tri ili više sati uzastopno)	0	x	x
Broj prekoračenja granične vrijednosti za satni prosjek (>200 µg/m ³)	0	x	x
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	31	x	x
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	70,20	x	x
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (NO ₂ >85 µg/m ³)	0	x	x

x – Uređaj nije bio u funkciji

3. ANALIZA REZULTATA MJERENJA

Na osnovu pokazatelja zagađenosti zraka za mjesec oktobru 2021. godine prikazanim u tabelama utvrđeno je slijedeće:

Broj dana u oktobru 2021. godine sa prosječnim dnevnim koncentracijama sumpor dioksida iznad 125 µg/m³ (norma je do 3 dana u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	10 sati (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS2 Radakovo	3 sata (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS3 Tetovo	4 sata (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)

Broj prekoračenja satnih prosjeka koncentracija sumpor dioksida >350 µg/m³ (norma je do 24 sata u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	15 sati
MS2 Radakovo	3 sata
MS3 Tetovo	20 sati

Broj dana u oktobru 2021. godine sa prosječnim dnevnim koncentracijama lebdećih čestica PM₁₀ iznad 50 µg/m³ (norma je do 35 dana u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	10 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS2 Radakovo	15 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS3 Tetovo	18 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)

U oktobru 2021. godine nije bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za satne prosjeke sumpor dioksida iznad $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (norma je da navedena vrijednost mora biti prekoračena najmanje 3 uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km^2 , ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja).

U oktobru 2021. godine nije bilo prekoračenja satnih prosjeka koncentracija azotnim dioksidom iznad $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (norma je do 18 sata u toku jedne kalendarske godine) i prekoračenja dnevnih koncentracija azotnog dioksida iznad $85 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

U oktobru 2021. godine nije bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za dnevne prosjeke PM_{10} iznad $300 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i zadržavanje nepovoljnih meteoroloških uslova (stabilna atmosferska situacija, odnosno prognozirana meteorološka slika koja neće značajno uticati na smanjenje koncentracija zagađujućih materija u narednih 48 sati).

U oktobru 2021. godine nije bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za satne prosjeke azot dioksida iznad $400 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (norma je da navedena vrijednost mora biti prekoračena najmanje 3 uzastopna sata).

U Zenici, 26.01.2022. godine.

Šef Centra za okoliš:

mr.sc.Halim Prčanović, dipl.inž.maš.

Direktor:

Naučni saradnik, Mustafa Hadžalić dr.sc.